

Yttrande

Datum
2015-07-14

Dnr
1996-2015
Ert Dnr
M2015/2349/Ee
Direkt
010-698 60 13

Mottagare
Miljö- och energidepartementet

Handläggare
Lennart Sorby
Avd för havs- och vattenförvaltning
lennart.sorby@havochvatten.se

103 33 Stockholm

Yttrande över Energimyndighetens rapport Havsbaserad vindkraft

Havs- och vattenmyndigheten har beretts tillfälle att yttra sig över remissen. Myndigheten lämnar här följande yttrande.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Havs- och vattenmyndigheten ser positivt på klimatneutral energiproduktion. Havsbaserad vindkraft bör vara en miljömässigt godtagbar energikälla om den utformas med hänsyn till havsmiljön. Myndigheten föreslår emellertid att det föreslagna energistödet även ska kunna medges för annan kraftproduktion än havsbaserad vindkraft, exempelvis vågkraft eller solenergi. Andra energislag kan behöva samma stöd om de ska placeras till havs, och det kan vara intressant ur tekniskt, produktionsmässigt eller ekonomiskt perspektiv att skapa kombinationsanläggningar som kan ge ett jämnare energiflöde från anläggningen.

Havs- och vattenmyndigheten har inga synpunkter på utformningen av stödsystemet men anser att stöd enbart ges till anläggningar som har tillstånd enligt miljöbalken. Ur miljösynpunkt är det olyckligt med stödsystem som inte har tagit hänsyn till miljökraven. Exempelvis utformades elcertifikatsystemet utan krav på miljöprestanda och moderna miljötillstånd.

Havs- och vattenmyndigheten uppfattar att rapporten blandar ihop ett miljötillstånds giltighetstid med den tid inom vilken man måste ha utfört anläggningsarbetena och verksamheten satts igång, enligt 24 kap 2 § miljöbalken.

Eftersom genomförandetiden för flera redan tillståndsgivna anläggningar (inklusive eventuell förlängning enligt 24 kap 2 § MB) riskerar att löpa ut innan de föreslagna stödmekanismerna fått effekt, är det troligt att nya miljöprövningar blir nödvändiga för dessa. Myndigheten ser problemet med ökade kostnader i detta men anser att det är rimligt med nya tillståndsprövningar. Om verksamhetsutövaren inte lyckas ta tillståndet i anspråk inom genomförandetiden och eventuell förlängning, d.v.s. under ca 15-20 år, så är det sannolikt motiverat med en ny ansökan, på grund av

teknikutveckling, miljöperspektiv och samhällsförändringar som skett under denna tid.

Vid den tidpunkt då nya miljöprövningar kan bli aktuella framöver, kommer det sannolikt att finnas havsplaner. Lämpliga platser för vindkraftsanläggningar kommer troligen att vara utpekade i havsplanerna. Att ett område är planlagt för vindkraft kommer att vara vägledande i den kommande miljöprövningen. Tillståndsprocessen kan då bli mindre komplicerad och istället röra vilka skyddsvillkor som verksamheten ska förenas med.

Havs- och vattenmyndigheten vill även påpeka att tillgången till digitala geografiska grunddata är en väsentlig faktor för att hantera havsbaserad vindkraft och andra anläggningar. Det finns ett stort behov inom myndighetsvärlden, energisektorn (vågkraft, vindkraft, m.m.), mineralutvinning och den marina forskningen att för våra havsområden få tillgång till heltäckande digitala kartor, inklusive djupinformation och bottenbeskaffenhet. Nuvarande hinder är framför allt de affärsdrivande upplägg kring grunddata som uppställs av Lantmäteriet och Sjöfartsverket med spridningshinder villkor.

Havs- och vattenmyndigheten anser att de digitala geografiska grunddata hos Lantmäteriet och Sjöfartsverket bör bli fritt tillgängliga för såväl myndigheter som kommersiella aktörer för att stimulera den maritima sektorn i enlighet med den maritima strategin samt till vidareutnyttjande i linje med PSI-direktivets ambitioner. En möjlig väg för att tillgängliggöra digitala geografiska grunddata för vidareutnyttjande, är att det införs i Lantmäteriets och Sjöfartsverkets instruktioner samt att verken tillförs ekonomiska resurser för att tillgängliggöra och utveckla informationen.

Beslut om detta yttrande har fattats av tjänsteförrättande generaldirektören Maria Hellsten efter föredragning av tjänsteförrättande avdelningschefen Lennart Sorby. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit chefsjuristen Bengt Högberg, verksjuristen Jenny Liökel, utredarna Joacim Johannesson, Daniel Mattsson och Linus Hammar samt GIS-Strategen Bernt Rane.

Maria Hellsten

Lennart Sorby